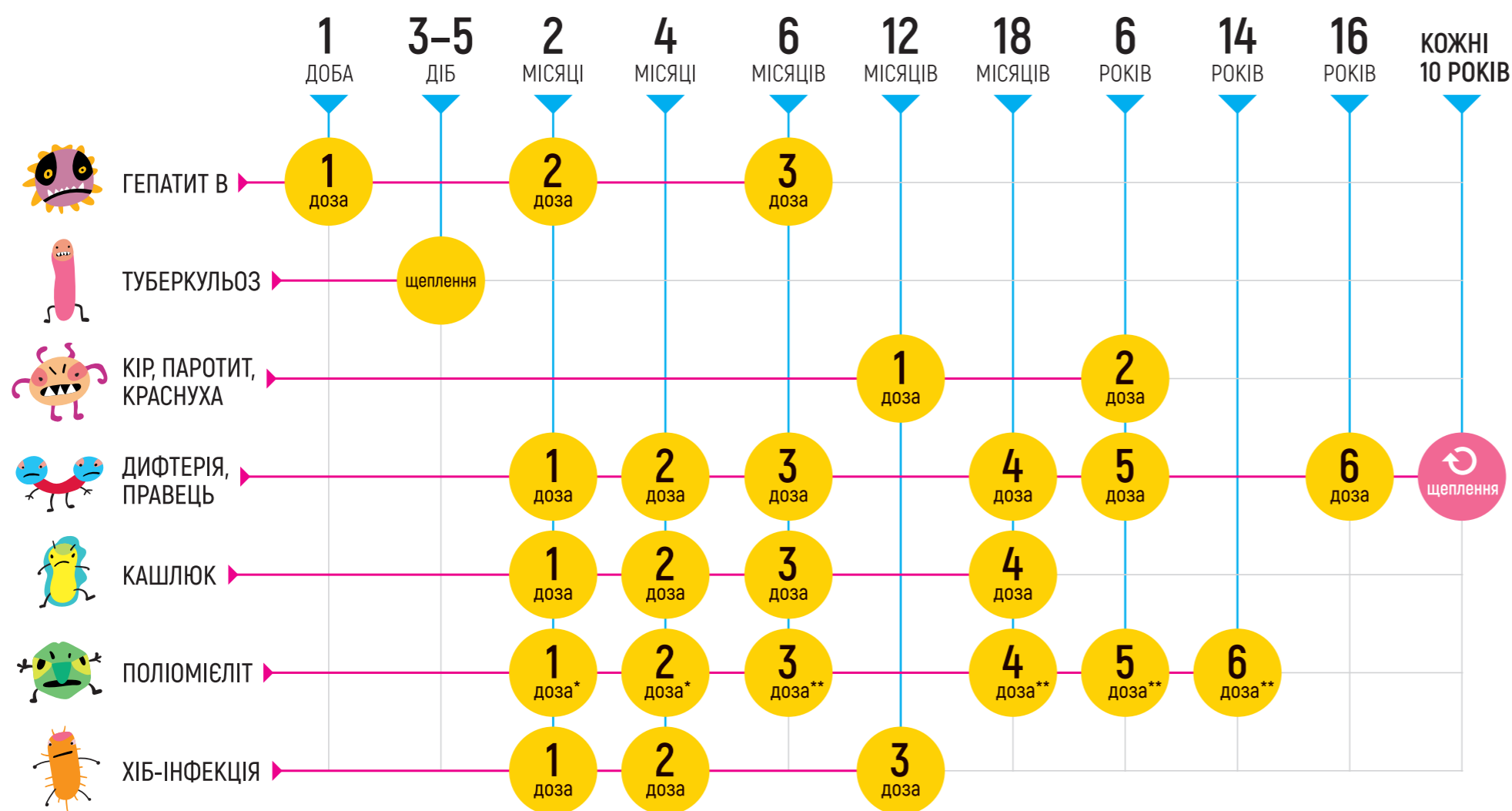

Національний календар щеплень

Як підготуватися до вакцинації?

Не варто змінювати звичний спосіб життя, дотримуватися дієти, проходити обстеження, приймати ліки, наприклад, жарознижувальні чи протиалергійні препарати. Не потрібні аналіз крові, сечі, «імунограма». Ані в наказах МОЗ України, ані в міжнародних рекомендаціях не зазначено жодних додаткових обстежень.

Складіть список питань, які б ви хотіли обговорити, та уточнюйте все, що вас цікавить про вакцини, під час розмови з лікарем.

Повідомте лікаря, якщо:

- раніше в дитини була реакція на щеплення;
- вам здається, що дитина хвора;
- у дитини є алергія на ліки або їжу;
- дитина проходила курс хіміотерапії, отримувала стероїди або ліки, що пригнічують імунітет;
- з моменту останнього щеплення минуло менше 4 тижнів;
- у дитини були судоми;
- дитина приймає якісь ліки.

Що повинен зробити лікар перед вакцинацією?

- Переглянути** картку дитини.
- Оглянути** дитину.
- Надати та обговорити** з батьками/опікунами форму інформованої згоди.
- Розповісти** про можливі реакції на вакцину і час, коли вони можуть виникнути.
- Перерахувати** симптоми, за яких потрібно терміново звертатися по медичну допомогу.
- Порадити**, у якому дозуванні і яке саме жарознижувальне давати дитині в разі потреби.
- Повідомити**, коли потрібно зробити наступні щеплення.

Імунізація проти низки захворювань може проводитися комбінованими вакцинами, що зменшує кількість уколів і візитів до поліклінік.

*Інактивована поліомієлітна вакцина (ІПВ)

**Оральна поліомієлітна вакцина (ОПВ)

Контакт-центр МОЗ

0 800 60 20 19

ЩО ТАКЕ ВАКЦИНАЦІЯ?

Вакцинація — найефективніший спосіб захисту від інфекційних захворювань. Організм реагує на введену вакцину, виробляє імунітет проти інфекції і таким чином формує захист проти хвороби. Загартовування та повноцінне харчування важливі для здоров'я дитини, але вони не захищають від інфекційних хвороб. Альтернатив вакцинації немає.

НАВІЩО ВАКЦИНУВАТИСЯ?

Вакцинація захищає дитину від інфекцій, запобігає тяжкому перебігу хвороби й виникненню ускладнень та смертельних випадків. В усьому світі діє обов'язкова програма імунізації населення, спрямована на захист від інфекційних захворювань. Наприклад, згідно з рекомендаціями ВООЗ, як мінімум 95% мають бути щеплені, щоб не поширювався кір.

ЯКІ Є ВАКЦИНИ?

«Живі» вакцини, що містять живі ослаблені віруси чи бактерії. Вони «відтворюють» в організмі інфекцію без розвитку захворювання, формуючи таким чином імунітет проти неї.

Вакцини, що не містять живих вірусів і бактерій. До їхнього складу входять убиті високою температурою або хімічним шляхом віруси і бактерії чи їхні окремі елементи.

Проти одних і тих самих інфекцій можуть бути різні вакцини. Так, проти поліомієліту є інактивована вакцина, котра вводиться у вигляді уколу (ін'єкційна), і «жива» вакцина, яка дається у вигляді крапель у рот (оральна).

Вакцини можуть бути однокомпонентними, які створюють імунітет тільки проти однієї інфекції, і **комбінованими,** які створюють імунітет проти двох і більше інфекцій.

ЧИ БЕЗПЕЧНІ ВАКЦИНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В УКРАЇНІ?

Усі вакцини, що використовуються в Україні, давно застосовуються у світі. Їхня безпека та ефективність підтверджені масштабним досвідом використання як в інших країнах, так і в Україні. Усі вакцини, що закупаються через Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), проходять суворий контроль на всіх етапах виробництва та постачання в Україну. Вакцини, які закупаються через ЮНІСЕФ, прекваліфіковані ВООЗ.

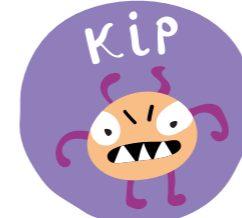
ВІД ЯКИХ ХВОРОБ ДИТИНА ОТРИМУЄ ЗАХИСТ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМ КАЛЕНДАРЕМ ЩЕПЛЕНЬ В УКРАЇНІ?

Немовлята мають високий ризик того, що туберкульоз вразить різні органи — кістки, легені тощо. А, наприклад, туберкульозний менінгіт вражає мозкові оболонки.

Вражає печінку, може спровокувати розвиток цирозу і раку печінки, що призводять до смерті.

Симптомами є висока температура, нежить, кашель, висип, іноді — блювання і діарея. Ускладнюється пневмонією та може викликати ураження головного мозку.

Симптомами є висип, незначне підвищення температури. Більшість дітей переносять хворобу легко, але у вагітних жінок вона може спричинити викидень чи народження дитини із синдромом вродженої краснухи.

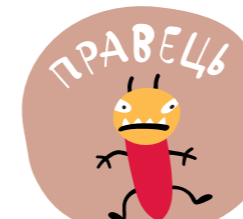
Супроводжується нападами спазматичного кашлю, який порушує дихання аж до його зупинки. Кашлюк може тривати до півроку.

Проявляється як ангіна, під час якої у горлі утворюються плівки, що перешкоджають диханню. Токсин дифтерійної бактерії викликає ускладнення на серце.

Вражає нервові клітини, що відповідають за рухи, і викликає параліч. Паралітична форма поліомієліту невиліковна, а також може призвести до смерті через ураження дихальних м'язів.

Вражає нервову систему і проявляється сильними судоманами. Від важких форм захворювання смертність сягає понад 50%.

У дітей провокує розвиток пневмонії, гнійного менінгіту, отиту, артрити.

Епідемічний паротит або свинка вражає слинні та підшлункову залози, яєчники та яєчка, нервову систему. Може викликати менінгіт, енцефаліт, глухоту. У чоловіків може спричинити безпліддя, у вагітних жінок — викидень або передчасні пологи.

МІФИ ПРО ВАКЦИНАЦІЮ: факти проти страхів

Міф
«КРАЩЕ ПЕРЕХВОРИТИ ПРИРОДНИМ ШЛЯХОМ, НІЖ ЗРОБИТИ ЩЕПЛЕННЯ»

ПРАВДА

Якщо ваша дитина перехворіє природним шляхом, у неї, звісно ж, сформується імунітет проти цього захворювання. Однак інфекція може викликати дуже серйозні ускладнення: параліч після поліомієліту, ураження мозку через кір. Варто запам'ятати: ризик дуже серйозних наслідків (аж до смертельних) інфекційної хвороби набагато вищий, ніж ризик незначних реакцій на вакцинацію.

Міф
«ЦІЛЬНОКЛІТИННА ВАКЦИНА ПРОТИ ДИФТЕРІЇ, КАШЛЮКУ, ПРАВЦЯ (АКДП) ГІРША ТА НЕБЕЗПЕЧНІША, НІЖ АЦЕЛЮЛЯРНА»

ПРАВДА

Ацелюлярна вакцина проти кашлюку також викликає реакції, хоча рідше. Проте вона може мати нижчу ефективність для тривалого захисту, який потрібний через епідеміологічну ситуацію в Україні: вкрай низький рівень охоплення вакцинацією та спалахи кашлюку зі смертельними випадками серед дітей протягом останніх років.

Міф
«РЕАКЦІЇ НА ВАКЦИНАЦІЮ НАБАГАТО ШКІДЛИВІШІ, НІЖ РИЗИК ЗАХВОРИТИ»

ПРАВДА

Як і всі інші медичні препарати, вакцини можуть викликати деякі реакції. Як правило, вони є незначними та їхня поява є нормальною реакцією організму на препарат: болісні відчуття, припухлість або почервоніння у місці ін'єкції, невелике підвищення температури. Ризик серйозних ускладнень від захворювання, проти якого діє вакцина, є набагато вищим, ніж ризик виникнення реакцій на щеплення.

Випадки дифтерії в Україні свідчать про високий ризик цього смертельного захворювання. Для повного захисту не можна пропускати жодного щеплення!

Зверніть увагу, біль і припухлість у місці ін'єкції є природними, свідчать про те, що вакцина діє, і зникають без наслідків для здоров'я.